

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XXI. Quemadmodùm uno eodemque tempore satisfieri nequit
pluribus præceptis, diversis temporibus affixis; ita nec pluribus partibus
ejusdem præcepti, diversi temporibus affixis, quando scilicet ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

CAPUT XXI.

83. a. 13.) attentio verò ista simul esse potest, & ad horarum recitationem, & ad Missæ auditionem.

173 Si dicas hinc consequens esse, quòd obligatus ad audiendas tres Missas, simul iis satisfacere queat unicâ attentione interius ad Deum habitâ, si simul legantur in pluribus altaribus ita conjunctis, ut verè dici possit omnibus illis, humano modo, corporaliter adesse.

Respondeo cum Turriano in select. disput. 16. dub. 7. & Coninck de Sacram. q. 83. n. 288. contra Dianam p. 10. tr. 15. resol. 13. talem ordinariè non satisfacere: quia Confessarii, qui trium Missarum auditionem pro poenitentia injungunt, vel qui eas se audituros vovent, ordinariè intendunt auditionem plurium Missarum successivè. Cùm majorem poenitentiam, vel majus Dei obsequium intendant, injungendo, vel vovento auditionem trium Missarum, quam injungendo, vel vovento auditionem unius. Major verò poenitentia non est, nec majus Dei obsequium, simul audire tres Missas, quam unam.

174 Videtur tamen ex dictis confici, Missæ præcepto satisfacere, qui tempore illius conscientiam examinat die Festo. Cùm examen istud, exterius nihil importet impossibile cum auditione Missæ; interius verò importet attentionem ad rem divinam, utique ad sui coram Deo accusationem, &c.

175 Non videtur tamen idem dicendum de confessione tempore Missæ. Quia licet confessio nihil importet impossibile cum interna attentione ad rem divinam (cùm attentio ad confessionem sit attentio ad rem divinam) videtur tamen importare aliquid impossibile cum attentione externa. Quia ferè agens cum Confessario suo, sacramentaliter confitendo, non videtur exterius ad aliud attendere, sed totam suam attentionem, seu moralem præsentiam externam in confessione sua unicè consumere. Ita Lugo, Candidus, Bassæus, Bonacina, Dicastillo, & alii contra Reginaldum, & Lessium. Diana tamen p. 10. tr. 14. resol. 45. & Leander de præcept. Eccles. tr. 2. disput. 1. q. 171. à nova Missæ auditione excusant eos, qui in confitendo non consumunt notabilem Missæ partem, sed v. g. ab initio dumtaxat ad Evangelium inclusivè. Sed si totam Missam de novo audire tenetur, toto Missæ tempore confessus; quidni & partem illam, confessus tempore illius?

176 Non satisfacit etiam obligationi Missæ, qui tempore illius legit historias, licet spirituales: scilicet si legat Meditationem, vel aliquid simile, excitando seipsum ad devotionem, & virtutem, & simul attendendo ad Sacrum. Talis quippe perinde assistit cum externa attentione, ac si legeret Psalmos; interius verò attendit ad Deum.

Quemadmodum uno eodemque tempore satisfieri nequit pluribus præceptis, diversis temporibus affixis; ita nec pluribus partibus ejusdem præcepti, diversis temporibus affixis, quando scilicet præcepto illo præcipitur totum aliquid successivum. Nec proinde satisfacit præcepto Ecclesie, de audiendo Sacro, qui duas, vel plures ejus partes simul à diversis celebrantibus audit.

Audientem simul à diversis celebrantibus plures Missæ partes, v. g. ab uno ab initio ad Consecrationem; ab altero à Consecratione ad finem, satisfacere præcepto de audienda Missa, docuerunt Azorius, Hurtadus, Bonacina, Dicastillo, Baunius, Escobar, alique plures apud Dianam p. 11. tr. 1. resol. 1. & Leandrum ipsos sequentem ubi supra q. 56.

Sed hanc opinionem ut falsam, & præceptorum Ecclesie everfivam, 9. Maii 1657. 178 Facultas Lovaniensis censurâ notavit, addens majorem non habere apparentiam de quatuor Sacri partibus, quam de viginti; si utique viginti Sacerdotes uno tempore sic in diversis altaribus celebrarent, ut uno dicente Introitum, alter diceret Kyrie & Gloria, alter Epistolam, alter Graduale, alter Evangelium, & sic de aliis partibus. Sed & Innocentius XI. 2. Martii 1679. proscripsit hanc propositionem: *Satisfacit præcepto Ecclesie de audiendo Sacro, qui duas ejus partes, imò quatuor, simul à diversis celebrantibus audit.*

Et merito: tum quia Ecclesia, dum præcipit auditionem Sacri, præcipit ut illud audiamus per modum totius successivi (cùm reverà tale sit, nec componatur nisi ex partibus successivis) vult igitur ut partes illius audiamus successivè, ut scilicet Deo consecremus successivum illud temporis spatium, quod in Missa decurrit. Tum quia aliàs sequeretur absurdum à Lovaniensibus notatum. Sequeretur item, quòd siqui homines forent bilingues (quod de Schytis nonnullis legitur) satisfacere possent obligationi horarum, duas simul horas legendo, unam unâ, alteram alterâ lingua. Et quia Communitates sunt multilingues, divisæ in plures choros, brevissimo tempore satisfacere possent obligationi horarum, uno choro legente Matutinum, alio Laudes (eodem tempore) alio Primam, & sic de aliis.

CAPUT XXII.

Deobligatus, ob impotentiam, à toto opere præcepto, non eo ipso deobligatus est à parte, etiam minori, ad quam est potens, si præceptum sit de re divisibili, terminusque potentie, & impotentie non sit incertus, & ambiguus.

Probatur 1º. ex cap. cùm dilecti, de dolo 180 & contumacia, ubi statuitur præceptum,